

การปรับตัวภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ Adjustment under Globalization

อารีย์ นัยพินิจ^{1*} กัทรพงษ์ เกริกสกุล² และธงพล พรหมสาขา ณ สกลนคร³

Aree Naipinit^{1*} Patarapong Kroeksakul² and Thongphon Promsaka Na Sakolnakorn³

^{1*} ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40002

^{1*} Assistant Professor, Faculty of Management Science, Khon Kaen University,
Meuang, Khon Kaen, 40002

² อาจารย์ คณะวัฒนธรรมสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร 10110

² Lecturer, Faculty of Environmental Culture and Ecotourism,
Srinakharinwirot University, Bangkok, 10110

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สถาบันสันติศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จังหวัดสงขลา 90110

³ Assistant Professor, Institute for Peace Studies, Prince of Songkhla University, Songkhla, 90110

*ผู้นิพนธ์ประสานงาน : หมายเลขโทรศัพท์ 0-7428-9461 และ E-mail : thongphon.p@psu.ac.th

บทคัดย่อ

บทความนี้ มีวัตถุประสงค์ในการนำเสนอการปรับตัวภายใต้โลกาภิวัตน์ โดยอธิบายถึง ความหมาย ลักษณะ ความเป็นมาของโลกาภิวัตน์ ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากโลกาภิวัตน์ และการปรับตัวภายใต้การเปลี่ยนแปลงของโลกาภิวัตน์ โดยในการปรับตัวภายใต้โลกาภิวัตน์นั้น จะต้องมีความวินัยทางการเงิน ต้องเป็นคนใฝ่รู้ ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น รักษาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม และใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในการดำเนินชีวิต

คำสำคัญ : การปรับตัว โลกาภิวัตน์

Abstract

This article aim to present the life adjustment under globalization, in this article explained meaning of globalization, characteristic and transition of globalization, effected from globalization, and life adjustment under globalization. In addition, for life adjustment under globalization people should have financial discipline and control, always learning new knowledge, use local wisdom, natural resource and environmental protection and using sufficiency economy as a way of life.

Keywords : Adjustment, Globalization

บทนำ

หากกล่าวว่าเป็นปัจจุบันเป็นสิ่ง “โลกาภิวัตน์” หรือภาษาอังกฤษเรียกกันว่า Globalization ซึ่งมีฐานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นพลังขับเคลื่อนสังคม ทำให้เกิดการไหลของข้อมูลข่าวสารจากพื้นที่หนึ่งไปยังพื้นที่หนึ่งได้ด้วยความรวดเร็ว จากบทเรียนของประเทศไทยการสื่อสารในอดีตที่เราทราบกันว่ารวดเร็วที่สุดนั่นก็คือโทรเลข แต่ต่อมายุคของการพัฒนามาเป็นรูปแบบโทรศัพท์ก็เข้ามามีบทบาทสำคัญ การรับส่งจดหมายทางอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) การสื่อสารผ่านสังคมออนไลน์ จากปี พ.ศ. 2541 เราใช้โปรแกรมแชท (Chat) คือการพูดคุยออนไลน์ผ่านอินเทอร์เน็ต เป็นโปรแกรมเฟรสต์ แล้วก็พัฒนาขึ้นเรื่อยๆ จนปัจจุบันการใช้การสื่อสารบนจอโทรศัพท์แบบสมาร์ทโฟน การสื่อสารรวดเร็วมากขึ้นจนส่งผลให้กรมไปรษณีย์โทรเลขไทยต้องปิดตัวการส่งโทรเลขไปเมื่อวันที่ 30 เมษายน พ.ศ.2551 เวลา 20.00 น. ทั้งนี้เราสามารถทราบข่าวการเกิดแผ่นดินไหวที่เฮติพร้อมกับคนอื่นๆ ทั่วโลก เราสามารถทราบราคาหรืออัตราการซื้อขายหุ้นในต่างประเทศพร้อมกันทั่วโลก

นอกจากนั้นการเกิดขึ้นของโลกาภิวัตน์ยังส่งผลต่อระบบการศึกษาของประเทศที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษยกตัวอย่างประเทศไทยการเข้ามาของกระแสโลกาภิวัตน์นี้ส่งผลให้ประชากรในประเทศต้องปรับตัวเป็นอย่างมากต่อการใช้ภาษาอังกฤษ เนื่องจากภาษาอังกฤษมีความสำคัญต่อการติดต่อสื่อสารกับคนทั่วโลก สำคัญต่อการติดต่อซื้อขายสินค้าและบริการ อีกตัวอย่างในการศึกษาของ Hismanoglu (2012) ที่ได้ทำการศึกษาในประเทศตุรกีได้อธิบายถึงโลกาภิวัตน์และเทคโนโลยีการสื่อสารส่งผลต่อระบบการศึกษาในประเทศตุรกีที่ต้องปรับการเรียนการสอนมาใช้ภาษาอังกฤษเพิ่มมากขึ้น เพราะภาษาอังกฤษกลายเป็นภาษาทางการของโลก ใช้ในการค้าระหว่างประเทศ ระบบสังคมและเศรษฐกิจระหว่างประเทศ และทำให้เกิดการพัฒนาเทคโนโลยีของคนในประเทศตุรกีเอง เพราะข้อมูลและความรู้ต่างๆ โดยมากสื่อสารข้อมูลเป็นภาษาอังกฤษ นอกจากนั้นโลกาภิวัตน์ยังส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ในการผลิตทางอุตสาหกรรม และการเคลื่อนย้ายของกลุ่มคน (Archibugi & Iammarino, 1999) โลกาภิวัตน์ทำให้เกิดการบูรณาการทางเศรษฐกิจระดับโลก (Nissanke & Thorbecke, 2006) การเพิ่มขึ้นของการลงทุนโดยตรงและการส่งผ่านเทคโนโลยีจากประเทศที่พัฒนาแล้วไปยังประเทศที่กำลังพัฒนาหรือด้อยพัฒนา มีความสำคัญเป็นอย่างมากในยุคโลกาภิวัตน์ (Little & Green, 2009) และนอกจากนี้คลื่นของโลกาภิวัตน์นั้น ยังเชื่อมโยงถึงวัฒนธรรมการบริโภคของผู้คนจากที่หนึ่งสู่ที่หนึ่งอีกด้วย อีกตัวอย่างหนึ่งที่เกิดขึ้นในสังคมไทยก็คือเรื่องราวของละครแดจังกึม ซึ่งเป็นละครเกาหลีได้เข้ามาฉายในประเทศไทยเมื่อปี พ.ศ.2548 กระแสดังกล่าวนี้อาจทำให้คนไทยหันมาบริโภคอาหารเกาหลีเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้โลกาภิวัตน์ยังเกี่ยวโยงกับการเกษตร กล่าวคือเป็นการปรับเปลี่ยนระบบจากการผลิตอาหารท้องถิ่นเข้ามาสู่สายพานการผลิตแบบอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ภายใต้ข้อจำกัดขององค์การค้าระหว่างประเทศ ซึ่งการปรับเปลี่ยนดังกล่าวนี้อาจส่งผลให้เกิดการเร่งในการใช้ฐานทรัพยากรโลกเพิ่มมากขึ้นอีกด้วย

จากที่กล่าวมาสามารถกล่าวได้ว่า โลกาภิวัตน์ส่งผลต่อระบบสิ่งแวดล้อม ประชากร เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม อย่างมากมายแล้วแผ่ขยายเป็นวงกว้าง ทั้งประชาชนจะต้องรู้จักวิธีการปรับตัวเพื่อดำรงอยู่ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ บทความนี้จึงเป็นการให้ข้อเสนอแนะภายใต้แนวคิดการปรับตัวของประชาชนเพื่อให้สามารถดำรงอยู่ได้ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ ทั้งนี้ข้อเสนอแนะเหล่านี้จะอยู่ภายใต้ความรู้ และความเข้าใจของโลกาภิวัตน์ต่อผลกระทบเสียก่อนหากเมื่อบุคคลหรือองค์กรใดเข้าใจธรรมชาติของโลกาภิวัตน์แล้ว ก็จะทำให้รู้เท่า รู้ทัน รู้ระวัง รวมถึงเกิดการพัฒนาต่อยอดให้มีประสิทธิภาพสูงสุดต่อไป

โลกาภิวัตน์คืออะไร

หากมีใครสักคนหนึ่งตั้งคำถามไว้ว่ากระแสโลกาภิวัตน์ คืออะไร และทำไมจึงส่งผลกระทบต่อสังคมโลกอย่างมากมายเช่นนี้ ก็อาจตอบได้ว่ากระแสโลกาภิวัตน์นั้นคือ ความเป็นโลกเดียวกัน (เป็นการย่อโลกให้เล็กลงโดยการส่งผ่านข้อมูลข่าวสารอย่างรวดเร็ว) มีความทันสมัยทางด้านเทคโนโลยี โดยเฉพาะในปัจจุบันความเป็นโลกเดียวกันของเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน การเงินเสรี ทำให้ทั้งโลกเชื่อมโยงเป็นระบบเดียวกัน ด้วยเทคโนโลยีการสื่อสารเพื่อการค้าเสรีและการเงินเสรี ส่งผลให้ประชากรในโลกพัฒนาไปสู่การมีอารยธรรมเดียวกันทั้งโลก คือ อารยธรรมวัตถุนิยม บริโภคนิยม ที่ขับเคลื่อนด้วยความโลภนิยม และมองว่าอารยธรรมดังกล่าวคือ ความสำเร็จของการพัฒนา นอกจากนี้กระแสโลกาภิวัตน์ ยังเกี่ยวข้องกับความกระวนการทำให้ตลาดโลกเสรี ด้วยการลดหรือยกเลิกกฎเกณฑ์ที่เป็นอุปสรรคต่อการค้า และการดำเนินธุรกิจ เพื่อทำให้การเคลื่อนย้ายข้ามประเทศในด้านต่างๆ เช่น สินค้า พุนบริการ แรงงาน และข้อมูลข่าวสารต่างๆ เป็นไปได้โดยเสรี จากที่กล่าวมาอาจจะสามารถสรุปได้สั้นๆ ว่าโลกาภิวัตน์หมายถึง “โลกไร้พรมแดน” หรือทำให้โลกเล็กลงภายใต้การพัฒนาของเทคโนโลยีสารสนเทศ

คำว่าโลกาภิวัตน์ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงโลกด้วยกิจพึงกระทำเพื่อให้โลกดีขึ้น โดยการกระทำกิจใดๆ เพื่อให้โลกดีขึ้นหมายความว่า โลกเราทุกวันนี้ยังไม่ดีพอ หรือไม่ดีเลย จึงจำเป็นที่ชาวโลกทั้งหลายจะต้องมาร่วมคิดอ่านกระทำการ อันจะช่วยทำให้โลกดีขึ้นไปอีก (พิชัย วาศนาสง, 2549, น.11) หรือถ้ามองโลกาภิวัตน์ในมุมมองทางด้านมิติเชิงเศรษฐกิจ โลกาภิวัตน์ หมายถึง ความเชื่อมโยงและการผนวกรวมกันเป็นเนื้อเดียวกันของระบบเศรษฐกิจทั่วโลก ซึ่งโดยส่วนมากระบบเศรษฐกิจทั่วโลกหมายถึงระบบตลาด นอกจากนี้โลกาภิวัตน์ยังหมายถึง ความสำคัญของระบบทุนนิยม การค้าเสรี การแข่งขันกันทำในระดับสากล (International Division of Labor) การผลิตเพื่อการส่งออก ความคล่องตัวทางการผลิตในระดับโลกหรืออาจเรียกรวมกันว่า “ลัทธิเสรีนิยมใหม่” (Neoliberalism) (วีระ สมบูรณ์, 2551, น.23)

อย่างไรก็ตาม Scholte (2005, pp.15-17, pp.54-60) การอธิบายความหมายของโลกาภิวัตน์ได้มีการอธิบายความหมายไว้ 5 แนวทางดังนี้

(1) ความหมายแรกของโลกาภิวัตน์ หมายถึง การที่ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศเพิ่มสูงขึ้น (Internationalization) ซึ่งจะเป็นการพูดถึงโลกาภิวัตน์ในแง่ของความสัมพันธ์ข้ามพรมแดนระหว่างประเทศ (Cross-Border Relations) เป็นการพูดถึงความเจริญเติบโตของการแลกเปลี่ยนระหว่างประเทศและการพึ่งพากันระหว่างประเทศที่เพิ่มสูงขึ้น

(2) ความหมายที่สอง เป็นการอธิบายโลกาภิวัตน์ในแง่ของการทำให้เป็นเสรีมากขึ้น (Liberalization) ตามอุดมการณ์เสรีนิยม ซึ่งเป็นการอธิบายถึงกระบวนการผนวกรวมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ซึ่งคือการลดข้อจำกัดต่างๆ ที่เป็นอุปสรรคลง อาทิ กฎระเบียบต่างๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อการค้าระหว่างประเทศ การลดอัตราภาษีสินค้านำเข้า และส่งออกระหว่างประเทศ นอกจากนี้ยังรวมไปถึงระเบียบข้อกำหนดเกี่ยวกับการเคลื่อนที่ของมนุษย์ระหว่างประเทศก็ลดความเข้มงวดลงเพื่อให้สามารถเดินทางระหว่างประเทศได้สะดวกยิ่งขึ้น

(3) ความหมายที่สาม เป็นการอธิบายโลกาภิวัตน์ในแง่ของการทำให้เป็นสากล (Universalization) เมื่อ Reiser and Davies (1944, pp.212-219) เริ่มใช้คำว่า Globalize ในทศวรรษที่ 1940 โดยหมายถึงการทำให้เป็นสากล (Universalize) เพราะในยุคนั้นมีความเชื่อว่าเป็นอนาคตการรวมกันทางวัฒนธรรมของโลกในแบบมนุษยนิยมโลกจะเกิดขึ้น โลกาภิวัตน์จึงเป็นเรื่องของสิ่งที่กระจายไปทั่วโลก เป็นกระบวนการของการแพร่

ขยายสิ่งต่างๆ การแลกเปลี่ยนประสบการณ์และการกระจายข้อมูลข่าวสารจากประชากรในพื้นที่หนึ่งไปสู่ประชากรในพื้นที่อื่นๆ ของโลก เช่น การขยายตัวของร้านอาหารฟาสต์ฟู้ดแบบอเมริกัน (American Fast Food) เช่น แมคโดนัลด์ (McDonald) การพัฒนาไปสู่การทำฟาร์มปศุสัตว์ขนาดใหญ่ เป็นต้น

(4) การอธิบายโลกาภิวัตน์ในแง่ของการทำให้เป็นตะวันตก (Westernization) หรือการทำให้ทันสมัย (Modernization) เป็นการอธิบายในแง่โลกาภิวัตน์ที่พยายามทำให้เกิดรูปแบบต่างๆ ที่มีความทันสมัยมากยิ่งขึ้น (หรือเป็นแบบตะวันตก) โดยเป็นการแพร่กระจายรูปแบบของตะวันตกในด้านต่างๆ เช่น ระบบทุนนิยม เหตุผลนิยม อุตสาหกรรมนิยม การบริหารงานแบบระบบตะวันตก หรือความเป็นปัจเจก ชนนิยมได้แพร่ขยายไปทั่วโลก และส่งผลให้วัฒนธรรมที่มีอยู่เดิมของชุมชนหรือท้องถิ่นสูญหายไปเพราะมีการรับวัฒนธรรมใหม่แบบตะวันตกเข้ามาทดแทน ดังนั้นโลกาภิวัตน์ในแง่นี้จึงมักถูกอธิบายในแง่ของการสร้างอาณาจักรของ “สิ่งที่เป็นตัวแทนของความทันสมัยหรือความสมัยใหม่” เช่น ห้างค้าปลีก Tesco Lotus โทรศัพท์เคลื่อนที่ของบริษัท Apple (I-Phone), ร้านไอศกรีม Swensens คอมพิวเตอร์แบบพกพาไอโฟน Apple Notebook หรืออาคาร Burj Dubai Building ในประเทศดูไบ เป็นต้น

(5) การอธิบายโลกาภิวัตน์ในแง่ของการแบ่งเขตพื้นที่ใหม่ (Respatialization) ในทัศนะด้านนี้ โลกาภิวัตน์จะเป็นการจัดรูปแบบภูมิศาสตร์ทางสังคมใหม่ (Social Geography) โดยเป็นการเพิ่มความเชื่อมโยงระหว่างบุคคลในส่วนต่างๆ ของโลกมากยิ่งขึ้น ด้วยการเชื่อมโยงจากข้อมูลข่าวสาร กิจกรรม การอพยพ เคลื่อนย้าย และปฏิสัมพันธ์ในด้านต่างๆ ของมนุษย์ ผ่านทางอินเทอร์เน็ตหรือชุมชนออนไลน์ เช่น Facebook, LINE หรือ Twitter เป็นต้น

โลกาภิวัตน์เกิดขึ้นมาได้อย่างไร

หากมีการเปิดประเด็นถึงที่มาที่ไปของโลกาภิวัตน์ อาจกล่าวถึงลักษณะที่สำคัญของโลกาภิวัตน์ คือความหลากหลายที่เกี่ยวข้องกับการกระจายกิจกรรมการดำเนินงาน ซึ่งแต่เดิมอาจจะผูกขาดอยู่ ณ ศูนย์กลางหรือแหล่งพื้นที่ไม่กี่แห่งในโลก โดยมีการกระจายออกไปยังท้องถิ่นหรือพื้นที่ใหม่ๆ หลากหลายมากขึ้น ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่าสังคมยุคโลกาภิวัตน์ จึงเป็นโลกที่มนุษย์สามารถข้ามพรมแดนของประเทศและสามารถทะลุกาลเวลาได้ โดยอาศัยเทคโนโลยีสารสนเทศในการติดต่อสื่อสารในลักษณะที่ไร้พรมแดน โดยโลกในสายตาของผู้ที่อาศัยเทคโนโลยีจึงเป็นโลกใบเล็กและแคบที่สามารถติดต่อสื่อสารถึงกันได้ง่ายและรวดเร็ว มีผลทำให้ประเทศต่างๆ ในโลกต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน และมีความเชื่อมโยงระหว่างกันมากขึ้น โลกที่เคยกว้างใหญ่ดูแคบลง ประชากรในประเทศที่อยู่ห่างไกลกันสามารถติดต่อกันได้ภายในเวลาเสี้ยววินาทีที่ประดิษฐ์เป็นหมู่บ้าน (Global Village) ทำให้ภูเขาและทะเลซึ่งเป็นพรมแดนธรรมชาติที่เคยเป็นอุปสรรคในการติดต่อไปมาหาสู่ระหว่างมนุษย์ได้หายไปจนกลายเป็นโลกไร้พรมแดน

ซึ่งปัจจัยที่ส่งผลให้ผู้คนในแต่ละภูมิภาคของโลกมีความรู้เท่าๆ กันหรือเกือบเท่าๆ กัน มีกิจกรรมบางอย่างร่วมกัน แต่งกายเหมือนกัน สามารถศึกษาแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน มีวิถีชีวิตที่กำลังปรับเปลี่ยนไปใกล้เคียงกันมากขึ้นนั้น โทมัส แอล ฟรีดแมน (Thomas L. Friedman อ้างถึงใน อารีย์ นัยพินิจ และ ธงพล พรหมสาขา ณ สกลนคร, 2553) ได้อธิบายว่าโลกาภิวัตน์คือ การที่โลกแบนราบเป็นระนาบเดียวกัน ซึ่งเกิดจากพลัง 10 ประการ ที่ฟรีดแมนคิดว่าทำให้โลกแบนราบลง ซึ่งประกอบไปด้วย

พลังที่หนึ่ง คือ การพังทลายของกำแพงเบอร์ลินและการกำเนิดขึ้นของหน้าต่าง เพราะการพังทลายลงของกำแพงเบอร์ลิน ทำให้เกิดการสิ้นสุดลงของยุคสงครามเย็น ส่งผลให้เกิดโลกเสรี คนสามารถติดต่อสื่อสารกันได้โดยอิสระเสรี ด้วยระบบโครงข่ายเคเบิลใยแก้วที่วางโครงข่ายทั่วโลกโดยใช้อินเทอร์เน็ตเป็นสื่ออย่างในปัจจุบัน

พลังที่สอง คือ ยุคแห่งการเชื่อมต่อ โดยผ่านเว็บเบราว์เซอร์ (Web Browser) ที่เริ่มต้นพลิกผันชีวิตคนทั้งโลกด้วยการกำเนิดของ Netscape Navigator ด้วยการทำให้คนทั้งโลกสามารถเชื่อมต่อข้อมูลและติดต่อสื่อสารกันได้ และมีการสร้างเวปไซด์ ไซด์ เว็บ ครั้งแรกในปี ค.ศ.1991 และเนสแคป เป็นตัวปลูกให้ อินเทอร์เน็ตมีชีวิตและยังทำให้ทุกคนสามารถเข้าถึงข้อมูลและใช้อินเทอร์เน็ตได้

พลังที่สาม คือ ซอฟต์แวร์ที่ทำให้งานลื่นไหล ซอฟต์แวร์เป็นตัวสร้างระบบเพื่อรองรับการทำงานในหน้าที่ต่างๆ ให้คล่องตัวยิ่งขึ้น เช่น ซอฟต์แวร์ในระบบบัญชีการเงิน นอกจากนั้น ยังมีอีเมลี่ให้คนติดต่อสื่อสาร และการพัฒนาทั้งซอฟต์แวร์และฮาร์ดแวร์ ก็ทำให้โลกนี้มันแคบลง

พลังที่สี่ คือ พลังของชุมชนออนไลน์ การเกิดขึ้นของบริษัทดอทคอม การมีบล็อกส่วนตัว การเกิดขึ้นของยูทูป facebook.com ทำให้โลกของเรามีชุมชนถือกำเนิดขึ้นมาใหม่คือ ชุมชนออนไลน์ และชุมชนออนไลน์นี้เอง คือผู้กุมอำนาจของโลกออนไลน์อย่างแท้จริง

พลังที่ห้า คือ การส่งต่อการผลิต (Outsourcing) จากการเกิดขึ้นของเคเบิลใยแก้วและระบบโครงข่ายอินเทอร์เน็ตและการสื่อสารที่มีโครงข่ายอยู่ทั่วโลก ทำให้มีการส่งต่อการผลิตจากประเทศที่พัฒนาแล้วไปยังประเทศที่กำลังพัฒนาและมีค่าแรงต่ำกว่า โดยเฉพาะงานที่สามารถทำผ่านระบบอินเทอร์เน็ตได้ เช่น IBM หรือ Microsoft ได้ว่าจ้างให้บริษัทในประเทศอินเดียเป็นผู้เขียนและผลิตซอฟต์แวร์และ แอปพลิเคชันต่างๆ ให้บริษัท Microsoft โดยทำให้คนอินเดียไม่ต้องอพยพเพื่อไปทำงานทำในซิลิคอนวัลเลย์ในประเทศสหรัฐอเมริกาอีกต่อไป

พลังที่หก คือ การย้ายฐานการผลิตไปต่างแดน (Offshoring) การผลิตชิ้นส่วนและอุปกรณ์ต่างๆ มีการย้ายฐานการผลิตจากประเทศค่าแรงสูงไปยังประเทศค่าแรงต่ำกว่า เช่น เม็กซิโก จีน และอินเดีย เป็นต้น เช่น IBM ได้ย้ายฐานการผลิตอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลไปยังประเทศจีน นอกจากนั้นบริษัทไมโครซอฟต์ในประเทศสหรัฐอเมริกา ก็ยังจ้างวิศวกรอินเดียที่อาศัยและทำงานในเมืองบังกาลอร์ ประเทศอินเดีย เป็นผู้เขียนซอฟต์แวร์และโปรแกรมคอมพิวเตอร์ต่างๆ เป็นต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้กำลังทำให้แรงงานในประเทศพัฒนาตกงาน

พลังที่เจ็ด คือ ห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) การใช้ระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น ระบบบาร์โค้ดมาพัฒนาการจัดส่งและผลิตสินค้า เพื่อลดระยะเวลาการทำงาน หาความสมดุลระหว่างอุปสงค์และอุปทานและประสานงานกันตั้งแต่ต้นน้ำ คือ ผู้ผลิตวัตถุดิบ ในเรื่องการประสานงานในการจัดซื้อวัตถุดิบกับผู้ขายวัตถุดิบกลางน้ำ คือ ผู้ผลิต เป็นการส่งวัตถุดิบเข้ากระบวนการผลิต จนเป็นสินค้าสำเร็จรูป และ ปลายน้ำ คือ การจัดส่งสินค้าและบริการไปยังผู้บริโภค

พลังที่แปด คือ อินซอร์ซ (Insourcing) โดยฟรีดแมนได้ยกตัวอย่าง เช่น เมื่อลูกค้าซื้อคอมพิวเตอร์แบบพกพาของโตชิบา และเมื่อมีปัญหาต้องการส่งซ่อม ลูกค้าก็ต้องส่งไปซ่อมที่ศูนย์ซ่อมของโตชิบา ถ้าลูกค้าอยู่ในเมืองที่ไม่มีศูนย์ซ่อม ก็ต้องส่งผ่านบริษัทขนส่ง เช่น UPS เป็นผู้ส่งคอมพิวเตอร์ไปยังศูนย์ซ่อมของบริษัทโตชิบาในเมืองอื่นๆ ให้แต่ด้วยการใช้ระบบอินซอร์ซซึ่งเพื่อลดขั้นตอนการทำงานให้เหลือน้อยที่สุด UPS จะเป็นผู้รับเครื่องจากลูกค้าโตชิบา แล้ว UPS คือผู้ส่งมือซ่อม แล้วส่งกลับไปให้ลูกค้าของโตชิบาในวันรุ่งขึ้น โดยช่างซ่อมคอมพิวเตอร์ของยูพีเอสที่รับการฝึกอบรมจากโตชิบา นี่คือการบูรณาการธุรกิจและการทำงานที่เปลี่ยนไป เราผู้อยู่ในโลกพร้อมจะปรับตัวกันหรือยัง

พลังที่เก้า คือ อินฟอร์ม (In-forming) คือปรากฏการณ์ของกูเกิ้ล (Google) ที่ทุกคนในโลกนี้สามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้ด้วยปลายนิ้วสัมผัส ผ่านระบบคอมพิวเตอร์เน็ตเวิร์ค ซึ่งทำให้เกิดความสามารถในการเรียนรู้และสืบค้นข้อมูลให้แก่ผู้คนอย่างไม่เคยมีปรากฏมาก่อนในประวัติศาสตร์ของโลก ซึ่งทำให้ข้อมูลทุกข้อมูล หรือข่าวสารใดๆ ในโลก ผู้คนสามารถรับรู้ได้ผ่านกูเกิ้ลได้ในชั่ววินาที

พลังที่สิบ คือ สารกระตุ้นพลัง (Steroids) สารกระตุ้นพลังที่ทำให้โลกแบนราบลงของฟรีดแมนคือ ระบบการติดต่อสื่อสารด้วยดิจิทัล โทรศัพท์มือถือ รวมไปถึงการติดต่อสื่อสารต่างๆ เช่น การประชุมทางไกลผ่านดาวเทียม (Voice Over Internet Protocol: VoIP) ซึ่งเป็นสิ่งกระตุ้นให้นำไปสู่ยุคข้อมูลข่าวสารโดยเสรีหรือโลกาภิวัตน์อย่างในปัจจุบัน

ผลกระทบจากกระแสโลกาภิวัตน์

การเกิดขึ้นของโลกาภิวัตน์ได้ส่งผลกระทบต่อมนุษย์และโลก ทั้งในด้านบวกและด้านลบ สร้างสิ่งอัศจรรย์แก่มนุษย์ และในขณะเดียวกันก็สามารถทำให้เกิดด้านลบในหลากหลายประการดังต่อไปนี้

1) การครอบงำทางวัฒนธรรม เนื่องจากระบบสื่อสารไร้พรมแดน ทำให้เกิดการครอบงำทางวัฒนธรรม อิทธิพลของวัฒนธรรมและอำนาจของเศรษฐกิจจากประเทศที่พัฒนาแล้วได้ไหลบ่าเข้าสู่ประเทศอื่นอย่างรุนแรง ก่อให้เกิดกระแสวัฒนธรรมโลก (Neo - Westernization) ครอบงำทางความคิด การมองโลก การแต่งกาย การบริโภคนิยม แฟชั่นหลายเข้าครอบคลุมเหนือวัฒนธรรมประจำชาติของแต่ละประเทศผลที่ตามมา คือ เกิดระบบผูกขาดแบบไร้พรมแดน

2) หมู่บ้านโลก จากความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีการสื่อสารและโทรคมนาคม ทำให้สังคมโลกไม่มีกำแพงขวางกั้น ขอบเขตประเทศหรือพรมแดนหายไป โลกทั้งโลกเป็นเสมือนหมู่บ้านเดียวกัน ใครหรือชุมชนใดทำอะไรอยู่ที่ไหน ชุมชนอื่นๆ หรือคนอื่นๆ ก็สามารถรับรู้ได้ทั่วกันทั้งโลก สิ่งใดกระทบประเทศหนึ่งก็ย่อมกระทบถึงประเทศอื่นๆ ไปด้วยอย่างมิอาจหลีกเลี่ยงได้ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในส่วนใด ส่วนหนึ่งของโลกสามารถรับรู้ได้อย่างฉับพลัน จากผลกระทบด้านสังคมที่เกิดขึ้น จะเห็นได้ว่า มีปรากฏการณ์ที่เราเรียกว่า Pop Culture เกิดขึ้นซึ่งปรากฏการณ์นี้คือรูปแบบวัฒนธรรมที่มีการประพุดติ ปฏิบัติในวงกว้าง เช่น วัฒนธรรมเกาหลีที่เผยแพร่ผ่านสื่อสาธารณะมายังประเทศไทย และส่งผลให้วัยรุ่นไทยนิยมแต่งตัวแบบเกาหลี ทรงผมเกาหลี และเที่ยวประเทศเกาหลี เป็นต้น หรือระบบการศึกษาต่างๆ ที่เป็นแบบแผนเดียวกันเกือบทั้งโลก เป็นต้น

3) ระบบเศรษฐกิจแบบใหม่ ซึ่ง ข้อมูลข่าวสารเข้ามามีบทบาทสำคัญ และจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงด้านการผลิตสินค้า จากการผลิตที่เหมือนกันในปริมาณที่เป็นจำนวนมาก มาเป็นการผลิตที่ใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เข้ามาควบคุมในการผลิต โดยมีลักษณะการใช้งานเฉพาะ ซึ่งใช้ระยะเวลาการผลิตสั้นกว่า ลีนเปลืองน้อยกว่า จะเข้ามาแทนที่ เช่น รถยนต์ ชิ้นส่วนอาจได้รับการผลิตในประเทศต่างๆ 4 ประเทศ ที่มีความสามารถเฉพาะด้านแล้วนำมาประกอบในประเทศที่ 5 แล้วส่งขายไปทั่วโลก ซึ่งเป็นลักษณะของการเกิดบริษัทข้ามชาติทุนข้ามชาติที่เข้าไปแสวงหาผลกำไร อย่างไรพรมแดนในดินแดนต่างๆ ทั่วโลก แล้วกำไรเหล่านั้น ถูกส่งไปพัฒนา หรือถูกส่งไปยังบริษัทใหญ่ในประเทศแม่ เป็นแบบฉบับธุรกิจโลกาภิวัตน์ ซึ่งมีผลทำให้ธุรกิจ การเงิน หลักทรัพย์ ธนาคาร ประกันภัย ต้องปรับตัวเพื่อรองรับธุรกิจแบบโลกาภิวัตน์ด้วย การผลิตในโรงงานอุตสาหกรรมจะเปลี่ยนระบบการผลิตมาเป็นการผลิตอย่างต่อเนื่องตลอด 24 ชั่วโมง ระบบการเงินก็จะต้องปรับมาบริการแบบ 24 ชั่วโมงด้วยกระแสเงินตราต่างๆ ได้ผ่านเข้าออกธนาคารตลอดเวลาในช่วงเวลาที่วัดกันเป็นเสี้ยววินาที โดยใช้อิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งอัตราเร็ว

นี่คือความสามารถที่จะก้าวล้ำหน้า ทำให้มีผลต่อการกระจายอำนาจและผลกำไรอย่างมากมาย นอกจากนั้น กระแสการแข่งขันด้านการค้าและการแสวงหาตลาดได้ดำเนินไปอย่างรวดเร็ว กลายเป็นสภาพข้ามชาติอย่างแท้จริง การค้าและช่องทางการเข้าสู่ตลาดโลกมีอาจดำเนินไปในรูปแบบที่เรียกว่า ลัทธิพาณิชย์นิยม (Mercantilism) ที่เคยเป็นลักษณะหนึ่งของการแข่งขัน เพื่อผูกขาดอำนาจและผลประโยชน์ในอดีต การดำเนินกิจกรรมทางการค้าได้พัฒนาซับซ้อนและมีกลไกมีวิธีการหลากหลายมากขึ้น ในยุคนี้จะได้เห็น “การทูตแผนใหม่” (New Diplomacy) ที่มุ่งไปที่พันธมิตรทางธุรกิจ การค้าและอุตสาหกรรม แทนการใช้ระบบการเมืองดังที่เคยปรากฏในช่วงศตวรรษที่ผ่านมา

4) เกิดความรู้สึกร่วมกันนิยม กระแสโลกาภิวัตน์สร้างความรู้สึกร่วมกันนิยมแทนที่อุดมการณ์ชาตินิยม เนื่องจากสังคมยุคโลกาภิวัตน์เป็นยุคแห่งข่าวสาร ซึ่งประชาชนในท้องถิ่นสามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อชุมชนของตนได้อย่างรวดเร็วจากสื่อมวลชน ทำให้เกิดการ ปลุกจิตสำนึกของประชาชนในท้องถิ่น ให้รู้จักเห็นคุณค่าอนุรักษ์ รักษา และหวงแหนทรัพยากรภายในท้องถิ่นของตน พร้อมทั้งตรวจสอบการดำเนินงานของรัฐบาลกลาง หากรัฐบาลกลางหวังจะตัดทอนผลประโยชน์จากท้องถิ่นโดยไม่โปร่งใส ก็จะถูกต่อต้านจากประชาชนในท้องถิ่น ดังที่เราได้พบเห็นที่กลุ่มประชาชน ออกมาเรียกร้องสิทธิ ความเสมอภาคต่างๆ

5) ผลกระทบต่อบทบาทของสตรีและเพศสภาพ โดยหลักการแล้วเมื่อสังคมมีความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจขึ้น บทบาทของสตรีในสังคมน่าจะมีมากขึ้น ดังจะเห็นได้จากปรากฏการณ์ในประเทศพัฒนาแล้ว แต่ในประเทศกำลังพัฒนากระแสโลกาภิวัตน์ ไม่ได้ทำให้บทบาทของสตรีมากขึ้นตามที่ควรจะเป็น ดังจะเห็นได้จากการเกิดการกดขี่ทางเพศ เกิดธุรกิจทางเพศ เพศหญิงถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือทางการตลาด เช่น การเป็นนางแบบหรือเป็นผู้นำเสนอสินค้า ทั้งนี้เนื่องมาจากความเป็นจริงที่ว่าความต้องการความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดกระแสโลกาภิวัตน์ ไม่ใช่ความต้องการความก้าวหน้าทางสังคมหรืออาจจะกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า “เศรษฐกิจก้าวหน้า สังคมถอยหลัง”

6) การเปลี่ยนแปลงลักษณะประชากร โดยแนวโน้มประชากรโลกจะมีการเปลี่ยนแปลงทั้งในเชิงโครงสร้างและพฤติกรรม โดยประชากรสูงอายุ (มากกว่า 50 ปีขึ้นไป) จะมีสัดส่วนเพิ่มขึ้น ในขณะที่ประชากรวัยหนุ่มสาว (Young Generation) จะมีสัดส่วนลดลง โดยเฉพาะในประเทศที่พัฒนาแล้ว ทั้งนี้ เนื่องจากอัตราการเกิดของประเทศพัฒนาแล้วต่ำลง ประกอบกับคนจะมีสุขภาพดีและอายุยืนมากขึ้น ซึ่งทำให้เกิดปัญหาตามมาเช่น ผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้น อัตราการเกิดน้อยลง ทำให้ขาดประชากรวัยแรงงาน และรัฐมีค่าใช้จ่ายในการดูแลผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้น Borghesi and Vercelli (2003) ได้อธิบายว่า การเติบโตของประชากรอย่างไม่สมดุลในโลกควรจะได้รับ การควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิด เพราะการเปลี่ยนแปลงภายใต้โลกาภิวัตน์ได้ส่งผลกระทบต่อระบบสังคมและเศรษฐกิจหลายด้าน รวมไปถึงทำให้เกิดการทำลายสิ่งแวดล้อมเพื่อทำให้เกิดการพัฒนาภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์

7) การเคลื่อนย้ายแรงงาน การเคลื่อนย้ายแรงงานจากประเทศกำลังพัฒนาไปสู่ประเทศพัฒนาแล้ว (Mobility of Labour) โดยเฉพาะแรงงานฝีมือหรือแรงงานที่มีความรู้ (Skilled Labor/Knowledge Labor) ซึ่งเป็นที่ต้องการและมีบทบาทมากในระบบเศรษฐกิจ เช่น แรงงานไทย ไปทำงานในประเทศสิงคโปร์ หรือไต้หวัน เป็นต้น ในทางตรงกันข้าม จะมีการเคลื่อนย้ายแรงงานที่มีทักษะต่ำจากประเทศที่พัฒนาแล้ว ไปยังประเทศกำลังพัฒนาเพื่อลดจำนวนแรงงานในประเทศที่พัฒนาแล้ว เช่น ชาวตะวันตก ย้ายมาทำงานเป็นอาจารย์สอนภาษาอังกฤษในแถบประเทศกำลังพัฒนา เป็นต้น นอกจากนี้ เศรษฐกิจโลกจะเป็นตัวซ้ำเติมให้เกิดความยุ่งเหยิงของโครงสร้างการทำงานในสังคมที่กำลังพัฒนา โดยการสร้างให้เกิดการจ้างงานที่ขาดเสถียรภาพ งานที่ต้องการความชำนาญหลายอย่างอาจถูกลดระดับลง หรือถูกทดแทนด้วยแรงงานที่ต่ำกว่าระดับจริง ด้วยการต้องการใช้แรงงานค่าแรงต่ำ

และยังส่งผลทำให้เกิดปัญหาเมืองใหญ่ (Mega City) ที่มีปริมาณคนเข้าไปอาศัยเพื่อหางานทำเป็นจำนวนมาก ทำให้ต้องมีการวางแผนการพัฒนาเมืองที่ป้องกันและจะไม่ก่อให้เกิดปัญหาทางสังคม ทางเศรษฐกิจ ทางโครงสร้างพื้นฐาน และทางด้านสิ่งแวดล้อม

8) การเคลื่อนย้ายฐานการผลิตทางอุตสาหกรรม การเปลี่ยนแปลงของระบบการผลิตในโลกในช่วงหลายปีที่ผ่านมา มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก ทำให้เกิดปรากฏการณ์การย้ายฐานการผลิตไปยังประเทศที่มีค่าแรงต่ำ เช่น จีนและอินเดีย (Gupta & Govindarajan, 2004) การส่งต่อการผลิตจากอุตสาหกรรมในประเทศที่พัฒนาแล้วและมีต้นทุนการผลิตสูง ไปยังประเทศที่มีค่าแรงต่ำแต่มีประสิทธิภาพในการผลิต เป็นวิธีการจัดการที่อุตสาหกรรมจำนวนมากได้ใช้ เพื่อทำให้อสังหาริมทรัพย์ของตนเองสามารถอยู่รอดได้ภายใต้สถานการณ์ปัจจุบัน โดยที่ Egger and Falkinger (2005) ได้อธิบายว่า รูปแบบของการผลิตสมัยใหม่จะมีลักษณะที่มีการบริหารจัดการโดยการส่งต่อการผลิตไปยังพื้นที่อื่นๆ เพิ่มมากขึ้นซึ่งการเลือกสถานที่ในการส่งต่อการผลิตนั้นถ้ามีการพิจารณาปัจจัยต่างๆ ได้ดีก็จะทำให้เกิดความได้เปรียบทางการแข่งขันทางธุรกิจ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงรูปแบบทางธุรกิจและอุตสาหกรรมด้วยการส่งต่อการผลิตนี้ทำให้เกิดการไหลเวียนเงินทุนระหว่างประเทศและทำให้เศรษฐกิจโลกมีการเจริญเติบโตในหลายๆ พื้นที่ ซึ่ง Promsaka Na Sakolnakorn (2011) อธิบายไว้ว่า การส่งต่อการผลิตจากผู้ว่าจ้างในต่างประเทศไปยังอุตสาหกรรมในประเทศไทย ทำให้ระบบเศรษฐกิจเกิดการขยายตัว ชาวบ้านในชนบทมีงานทำมากขึ้น มีรายได้เพิ่มมากขึ้น ซึ่งรายได้ที่เพิ่มมากขึ้นส่งผลต่อคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และทำให้ชาวบ้านที่เข้ามาเป็นผู้รับจ้างผลิตไม่ต้องย้ายที่อยู่เพื่อไปทำงานทำต่างพื้นที่ ทำให้สามารถทำงานที่บ้าน มีรายได้เลี้ยงครอบครัว และได้ดูแลครอบครัวตนเองต่อไป

9) ความเหลื่อมล้ำของความรู้ จะเกิดทั้งในระดับระหว่างประเทศและในระดับประเทศ ซึ่งเกิดขึ้นจากความไม่เท่าเทียมกันของความสามารถและความจริงจิงในการพัฒนาองค์ความรู้ที่เกิดจากการศึกษา (Education) ข้อมูลข่าวสาร (Information) และการวิจัย (Research) ของประเทศหนึ่งเมื่อเทียบกับประเทศอื่นๆ และการพัฒนาองค์ความรู้ของคนในประเทศที่มีความแตกต่างกัน ทำให้ประเทศที่มีการพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่องจะเกิดความได้เปรียบทางการแข่งขัน (Competitive Advantage) ในสังคมเศรษฐกิจการเมืองโลกที่อาศัยองค์ความรู้ในการพัฒนา มากกว่าปัจจัยทางทรัพยากร (Comparative Advantage) ซึ่งก่อให้เกิดผลกระทบต่อประเทศต่างๆ ในลักษณะคือ

- 1) การศึกษาเรียนรู้อย่างต่อเนื่องทั้งในระบบและนอกระบบขยายตัวเพิ่มขึ้นมากจากการเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ (Knowledge Economy) ซึ่งความรู้มีการเปลี่ยนแปลงรวดเร็ว มีการใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในทุกส่วนของภาคการผลิต เพื่อลดต้นทุน เพื่อเพิ่มผลิตภาพ และเพื่อลดการพึ่งพิงแรงงานที่ขาดแคลน ซึ่งจำเป็นที่ประชากรในทุกเพศ ทุกวัย ต้องปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ดังกล่าว โดยเฉพาะประชากรในวัยทำงานที่ต้องมีความพร้อมและพัฒนา อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถเข้าสู่ตลาดแรงงานที่มีความต้องการทักษะและฝีมือ และ
- 2) การวิจัยและพัฒนาจะมีความสำคัญมากขึ้น ทั้งในแง่ของปริมาณและคุณภาพที่จะต้องเชื่อมโยงกับการพัฒนาในเชิงธุรกิจ โดยเฉพาะในเรื่องของการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่เพียงพอ ทันสมัยและกระจายอย่างทั่วถึง

10) เกิดภาวะกำลังการผลิตส่วนเกิน โดยจะเกิดขึ้นทั้งในส่วนของสินค้าและบริการ ซึ่งเกิดขึ้นจากหลายสาเหตุด้วยกัน ได้แก่ การเข้ามาใหม่ของประเทศกำลังพัฒนา เช่น เวียดนาม จีน และอินเดีย เป็นต้น การหดตัวของความต้องการ (Demand Contract) การเพิ่มผลิตภาพ (Productivity) ของประเทศต่างๆ ทั่วโลก อันเนื่องมาจากความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมทั้งการเพิ่มขึ้นในความรู้

ความสามารถและทักษะฝีมือแรงงาน โดยประเทศจีนเป็นประเทศหนึ่งที่อาศัยความได้เปรียบจาก โลกาภิวัตน์นำมา พัฒนาระบบเศรษฐกิจของประเทศ จนทำให้ปัจจุบันมีอุตสาหกรรมในประเทศตะวันตกจำนวนมาก ตัดสินใจปิดโรงงาน ในประเทศตะวันตก เพราะมีค่าแรงสูง และมาจ้างอุตสาหกรรมในประเทศจีนเป็นผู้ผลิตให้แทน ซึ่งผลกระทบ เหล่านี้ทำให้ประชากรที่ใช้แรงงานจำนวนมากในกลุ่มประเทศตะวันตกต้องตกงาน ซึ่ง พิซแมน, (2550) ผู้เขียน หนังสือ China, Inc. ได้อธิบายว่า ประเทศจีนไม่ใช่ประเทศที่ค่าแรงถูกที่สุดในโลก แต่ที่ประเทศจีนเป็นผู้ผลิต ให้สินค้าจำนวนมากก็เพราะว่า ค่าแรงไม่แพงมาก ตั้งอยู่ตำแหน่งที่ค่อนข้างจะมีเสถียรภาพ ผู้ผลิตจากทั่วโลก ไว้วางใจ ไม่มีปากเสียง และมีความสามารถทางอุตสาหกรรม โดยมีวินัยอันเข้มงวดของรัฐเป็นผู้กำกับอยู่เบื้องหลัง

แล้วจะต้องปรับตัวอย่างไรภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์

หากพิจารณาว่าโลกาภิวัตน์ เป็นการสร้างความเปลี่ยนแปลงหลายสิ่งหลายอย่างให้กับมนุษย์และสังคม ดังนั้นมนุษย์จะต้องรู้วิธีการปรับปรุงและพัฒนาตนเอง เพื่อให้สามารถและอยู่รอดและดำรงชีวิตได้ภายใต้ กระแสโลกาภิวัตน์ในปัจจุบัน โดยมีแนวทางในการปรับตัวของมนุษย์ดังต่อไปนี้

1) การมีวินัยทางการเงิน ในยุคโลกาภิวัตน์ ผู้ที่ใช้เงินเป็นคือผู้ที่จะสามารถอยู่รอดได้ในกระแส โลกาภิวัตน์ โดยจะต้องดำเนินชีวิตแบบมีเป้าหมายทางการเงิน มีวินัยในการออม ไม่ใช่จ่ายฟุ่มเฟือยและใช้เงินอนาคต ไม่ใช่จ่ายและดำเนินชีวิตตามกระแส ไม่เล่นการพนัน ต้องขยันทำงาน ใช้จ่ายอย่างระมัดระวังไม่มีหนี้เกินความสามารถ ในการใช้จ่ายของตนและต้องไม่โลภ

2) ต้องเป็นคนใฝ่รู้ สังคมยุคปัจจุบันเป็นยุคแห่งการเรียนรู้ ความรู้มีทุกหนทุกแห่ง เรื่องที่เราอยากรู้ สามารถสืบค้นได้จากอินเทอร์เน็ต เช่น สามารถสืบค้นข้อมูลต่างๆ โดยผ่านเว็บ google เพื่อหาข้อมูล ที่ต้องการ หรือการอ่านข้อมูลข่าวสารต่างๆ ผ่านเว็บไซต์ข่าวสารเช่น www.cnn.com, www.bloomberg.com หรือ www.thairath.co.th เป็นต้น นอกจากนั้นคนในโลกยุคปัจจุบัน ยังสามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารได้ด้วย ความรวดเร็ว ฉับไว ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น Facebook E-Mail Video Conference ผ่านโปรแกรม สนทนา (Chat) เช่น MSN LINE หรือ Tango ดังนั้น คนในยุคปัจจุบันจะต้องใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ต่างๆ ให้เป็นประโยชน์ เพื่อพัฒนาตนเองและแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารต่างๆ เพื่อทำให้สามารถอยู่อย่างเข้าใจโลก ได้

นอกจากนั้น คนยุคใหม่สามารถทำงานที่บ้านหรือในประเทศของตนเอง แล้วส่งงานผ่านระบบเครือข่าย สากล (Internet) หรือเครือข่ายขององค์กร (Intranet) ดังจะเห็นได้จากการทำงานที่นักพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ (Programmers) มีไม่น้อยที่อาศัยและทำงานรับจ้างอยู่ในประเทศอินเดีย (เนื่องจากมีทักษะทางภาษาอังกฤษและ ทักษะทางการคิดคำนวณ) เมื่อพัฒนาโปรแกรมเสร็จแล้วส่งให้บริษัทแม่ที่สหรัฐอเมริกา หรือแม้กระทั่งพนักงาน รับโทรศัพท์ (Operators) ของบริษัทโทรศัพท์ในสหรัฐอเมริกาก็คือสตรีชาวอินเดียหรือสตรีชาวฟิลิปปินส์ที่ทำหน้าที่ อยู่ที่สำนักงานในประเทศอินเดียและฟิลิปปินส์ เนื่องจากสตรีเหล่านั้นสามารถใช้ภาษาอังกฤษได้ในระดับดี

3) การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น (Local Wisdom) ไม่ว่าท้องถิ่นในเมืองหรือในชนบท จะมีบุคลากร ที่มีความรู้ และประสบการณ์ที่สั่งสมกันมา สามารถช่วยแก้ปัญหาหรือเสนอแนะสิ่งที่ถูกต้อง เหมาะสมกว่าได้ ในหลายเรื่อง ดังนั้น การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น องค์กรอื่น จะช่วยให้งานบางงานสำเร็จได้โดยง่าย ทั้งนี้ เนื่องจากว่าองค์ความรู้ในท้องถิ่นนั้น เป็นความรู้ที่เกิดจากการปฏิบัติจริงที่สืบทอดกันมา และสามารถปรับใช้ ในหลายสถานการณ์

4) การถนอมใช้ทรัพยากรธรรมชาติและรักษาสภาพแวดล้อม แนวคิดนี้สอดแทรกเข้ามาอยู่ในยุทธศาสตร์การบริหาร เนื่องจากว่าทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ต้นไม้ สัตว์ป่า แม่น้ำ ลำคลอง ภูเขา อากาศบริสุทธิ์ ฯลฯ ซึ่งนับวันมีแต่จะลดลงหากใช้ไม่ถนอม และไม่บูรณะทดแทน ปัจจุบันมีการนำพลังงานที่มีใช้สิ่งหมดเปลือง อาทิ พลังน้ำ พลังลม พลังแสงอาทิตย์ และพลังคลื่นในมหาสมุทรมาใช้มากขึ้น นักบริหารต้องรู้จักใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่า แนวคิดหนึ่งในเรื่องนี้ คือ 3 Re's คือ Reduce : ใช้ให้น้อยลง Re-used : ใช้แล้วใช้อีก (ในรูปเดิม) และ Recycle : ใช้แล้วเปลี่ยนรูปเป็นอย่างอื่นเพื่อใช้อีก เป็นต้น

5) การปลูกฝังจริยธรรมและคุณธรรม ให้เกิดความสำนึกเรื่องความถูกต้อง การตอบแทนชุมชน สังคม ควรต้องมีอยู่ในใจทุกคน ซึ่งจะต้องเริ่มจากการกล่อมเกลากลับมาทางสังคมต่างๆ เช่น ครอบครัว สถาบันการศึกษา สถาบันทางศาสนา ชุมชน กลุ่มอาชีพ เป็นต้น เป็นตัวช่วยกล่อมเกลาคิดใจของคนในชาติ ให้รู้สึกนึกคิดถึงความดี ความซื่อ และมีความยับยั้งชั่งใจในการกระทำสิ่งไม่ดี และมนุษย์เมื่ออยู่ร่วมในสังคมจำเป็นต้องมีการเอาใจใส่ มีอหิชาศรัย มีความเกรงใจ และมีทัศนคติที่ดีต่อบุคคลอื่นรอบข้าง เป็นต้น

6) การใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการดำรงชีวิต โดย ภัทรพงษ์ เกริกสกุล และคณะ (2554) ได้อธิบายว่า เศรษฐกิจพอเพียง คือทางเลือกของคนและกลุ่มคนจำนวนหนึ่งในการดำเนินชีวิตและดำเนินกิจกรรมทางด้านเศรษฐกิจ เพื่อปรับตัวให้สามารถอยู่รอดในสภาพเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมในปัจจุบันได้อย่างมีความสุขตามอัตภาพ นอกจากนั้น ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำไปใช้ได้กับคนทุกวัยและทุกศาสนาได้ เนื่องจากปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักความจริง และเป็นกรอบสามารถประยุกต์ใช้เพื่อดำรงชีพได้กับคนโดยแนวคิด หลักการ วิธีการ และขั้นตอนดังกล่าวได้รับความสนใจจากบุคคลในทุกระดับ โดยการวางรากฐานของชีวิตให้มั่นคง ทั้งในด้านความคิด แนวทางปฏิบัติ และการดำรงชีวิตที่ถูกต้องเหมาะสมเป็นอันดับแรก และต้องรู้จักคำว่า “พอ” ในการดำรงชีวิตประจำวัน รู้จักเอื้ออาทร มีความช่วยเหลือเกื้อกูลต่อบุคคล มีความรู้รอบด้าน รู้จักใช้ความอดทนและการรอคอยเป็นที่ตั้ง เพื่อให้การทำงานกับคนในชุมชนและในสังคมประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย แล้วค่อยขยายผลออกไปสู่คนในครอบครัว เพื่อนบ้านในชุมชนและในสังคม เพื่อรวมกลุ่มประชาชนให้มีความเข้มแข็ง เพื่อก่อให้เกิดพลังต่อรอง และการเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายองค์กรประชาชนได้ต่อไป

สรุป

โดยนัยความหมายของคำว่าโลกาภิวัตน์นั้น มีผู้ให้คำจำกัดความที่กระชับและชัดเจนไว้ว่า คือ สภาวะโลกไร้พรมแดน ซึ่งสภาวะของการเกิดเป็นโลกที่ไร้พรมแดนนี้เป็นผลพวงที่เกิดจากการวิวัฒนาการอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ผสมกับความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีทางการสื่อสาร ทำให้ความเป็นไปของในซีกโลกหนึ่ง สามารถเห็นและติดต่อสื่อสาร ได้ในอีกซีกโลกหนึ่งในเวลาเพียงชั่วเสี้ยววินาที ส่งผลให้มีผู้กล่าวกันว่าทำให้โลกใบนี้เล็กลงและแคบลง ซึ่งผลพวงแห่งความเจริญแห่งยุคโลกาภิวัตน์นี้ กล่าวได้ว่ามีผลกระทบต่อทุกภาคส่วน ทั้งส่วนบุคคล การศึกษา การจัดการธุรกิจ การพาณิชย์ อุตสาหกรรม สังคม การเมือง วิทยาศาสตร์ การแพทย์ สิ่งแวดล้อม รวมทั้งภาคการเกษตร ที่นับเป็นส่วนหนึ่งของระบบวิถีชีวิตของการดำรงชีวิตของมนุษย์ในโลกนี้ด้วย ซึ่งโลกาภิวัตน์เป็นยุคของสังคมที่เต็มไปด้วยข้อมูล ข่าวสารและเป็นยุคที่เป็นโลกของการติดต่อสื่อสาร

ที่ไร้พรมแดน ทั้งนี้เพราะเทคโนโลยีการติดต่อสื่อสารมีความทันสมัย ก้าวหน้า สามารถติดต่อสื่อสารกันได้อย่างรวดเร็ว มีความคล่องตัวสูง ตัวอย่างเช่น บุคคลสามารถคุยโทรศัพท์ระหว่างประเทศพร้อมกับเห็นหน้ากันระหว่างคู่สนทนา หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในประเทศหนึ่ง อีกประเทศหนึ่งก็สามารถรับรู้ได้ทันที และธุรกิจใดก็ตามที่มีข้อมูลข่าวสารที่เป็นจริงอยู่ในมือมากเท่าใด ธุรกิจนั้นก็จะมีโอกาสที่จะพัฒนาตัวเองให้เจริญรุดหน้ามากขึ้น

ซึ่งการแข่งขันทางด้านอุตสาหกรรมของแต่ละประเทศในยุคโลกาภิวัตน์ปัจจุบันทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจทั้งด้านบวกและด้านลบแต่ละประเทศได้ ซึ่ง Noorbakhsh, Paloni and Youssef (2001) ได้อธิบายว่า อุตสาหกรรมในแต่ละประเทศจะสามารถอยู่รอดในสิ่งแวดล้อมทางเศรษฐกิจของโลกปัจจุบันได้ขึ้นอยู่กับความสามารถและประสิทธิภาพของแต่ละองค์กร จึงจำเป็นอย่างมากที่จะต้องมีการสร้างมูลค่าให้แก่ต้นทุนทางแรงงาน อาทิเช่น ความสามารถในการทำงาน ความสามารถในการสื่อสาร นอกจากนั้น ที่รัฐบาลจะต้องมีการสร้างนโยบายที่จะสนับสนุนให้แรงงานสามารถทำงานได้ทั้งในประเทศและต่างประเทศได้เป็นอย่างดี

ยุคโลกาภิวัตน์เป็นยุคที่วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และวิธีการจัดการสมัยใหม่ โดยเฉพาะการคมนาคมขนส่งติดต่อสื่อสาร เป็นเครื่องมือสำคัญที่ทำให้สามารถดำเนินกิจการต่างๆ ได้รวดเร็ว สะดวก มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การบริหารในยุคนี้มุ่งลดต้นทุนการผลิตเพิ่มปริมาณและคุณภาพสิ่งผลิต และการบริการที่ดีให้กระจายไปอย่างกว้างขวางได้ โดยใช้บุคลากรบริหาร ควบคุม ดูแล ไม่มาก อย่งไร ก็ตาม การพัฒนาบุคลากรให้รู้เท่าทัน และสามารถใช้เครื่องมือเครื่องใช้ที่ช่วยอำนวยความสะดวกต่างๆ บนฐานของจิตใจที่เป็นไปทางสร้างสรรค์มากกว่าการเอาเปรียบ เป็นสิ่งที่มีความสำคัญมาก โดยบุคคลที่มีความสามารถในยุคโลกาภิวัตน์ ได้แก่บุคคลที่สามารถคาดการณ์ไกลได้ ทำงานให้สำเร็จโดยลงทุนพอสมควร ใช้ยุทธศาสตร์และเทคโนโลยีที่เหมาะสมทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด แต่ให้ประโยชน์ทางสร้างสรรค์แก่องค์กรของตนเองและแก่ส่วนรวมมากที่สุด ดังนั้นบุคคลและองค์กรต่างๆ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องขวนขวายในการแสวงหาข้อมูลข่าวสาร เพื่อส่งผลต่อการพัฒนาตนเอง หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน แต่อย่างไรก็ตามแม้ว่ากระแสโลกาภิวัตน์จะช่วยให้เราดำเนินชีวิตได้อย่างสะดวกสบาย แต่กลับกลายเป็นงานหนักอย่างยิ่งที่มนุษยชาติต้องพัฒนาฐานระบบคุณธรรม จริยธรรม การร่วมกันรับผิดชอบ ต่อสภาพสังคมและสิ่งแวดล้อมมากขึ้นเป็นเท่าตัว และโลกาภิวัตน์คือการเคลื่อนที่ของคนต่างชาติพันธุ์ ศาสนา ประเพณี แนวคิด จากพื้นที่หนึ่งไปยังอีกพื้นที่หนึ่ง ดังนั้น มนุษย์จะต้องปรับตัวและดำรงอยู่ภายใต้ความแตกต่างและความขัดแย้งดังกล่าวให้ได้อีกด้วย

เอกสารอ้างอิง

- พิชัย วาศนาส่ง. (2549). **โลกาภิวัตน์: หมุนตามโลก สารพันสาระที่ควรรู้ เพื่อทันกระแสโลก**. กรุงเทพฯ: ปาเจรา.
- พิชแมน, เท็ด ซี. (2550). **เปิดปุมมังกร. แพลมาจาก China, Inc.** กรุงเทพฯ: เนชั่นบุ๊คส์.
- ภัทรพงษ์ เกริกสกุล Mark W. Neal และ ธงพล พรหมสาขา ณ สกลนคร. (2554). **วิถีชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง: กรณีศึกษาหมู่บ้านน้ำป่อ จังหวัดนครศรีธรรมราช. วิทยาลัยเกษตรศาสตร์ : สาขาสังคมศาสตร์, 33(1), 43-54.**
- วีระ สมบูรณ์. (2551). **โลกาภิวัตน์ สิทธิมนุษยชนและความเป็นธรรมระหว่างประเทศ: ประเด็นและมุมมองทางทฤษฎีการเมือง**. กรุงเทพฯ: กรีน พรีน.

- อารีย์ นัยพินิจ และ ชงพล พรหมสาขา ณ สกลนคร. (2553). ปรัชญาหนังสือ: ใครว่าโลกกลม. **วารสารสงขลานครินทร์ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์**, 16(4), 723-727.
- Archibugi, D. & Iammarino, S. (1999). The policy implications of the globalisation of innovation. **Research Policy**, 28(2), 317-336.
- Borghesi, S. & Vercelli, A. (2003). Sustainable globalization, **Ecological Economics**, 44,77- 89.
- Egger, H. & Falkinger, J. (2005). The Role of Public Infrastructure and Subsidies for Firm Location and International Outsourcing. **European Economic Review**, 50(8), 1993-2015.
- Gupta, A. K. & Vijay G. (2004). **Global Strategy and Organization**. New Jersey: Wiley
- Hismanoglu, M. (2012). The impact of globalization and information technology on language education policy in Turkey. **Procedia: Social and Behavioral Sciences**, 31(2012) 629 - 633.
- Little, A. W. & Green, A. (2009). Successful globalisation, education and sustainable development. **International Journal of Educational Development**, 29(2), 166-174.
- Nissanke, M. & Thorbecke, E. (2006). Channels and policy debate in the globalization-inequality-poverty nexus. **World Development**, 34(8), 1338-1360.
- Noorbakhsh, F., Paloni, A., & Youssef, A (2001). Human Capital and FDI Inflows in Developing Countries: New Empirical Evidence. **Journal of World Development**. 29(9), 1593-1610.
- Promsaka Na Sakolnakorn, T. (2011). Economic and Social Development by Management Using Outsourcing and Subcontracting Strategy. **The International Journal of Environmental, Cultural, Economic & Social Sustainability**, 7(5), 273-286.
- Reiser, O. & Davies, B. (1944). **Planetary Democracy**. USA.: Creative Edge Press.
- Scholte, J. A. (2005). **Globalization: A Critical Introduction** (2nd ed.). New York: Palgrave Macmillan.